

Ammatillisen koulutuksen kestävyystiekartan itsearviointilomake

☐ Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tervetuloa täyttämään **itsearvioita oman organisaatiosi tilanteesta ammatillisen koulutuksen kestävyystiekartan toimenpiteiden saavuttamisessa!** Tämä itsearviointilomake toimii työkaluna, jonka avulla voi selvittää oman organisaation tilannetta ja kehitystä suhteessa kestävyystiekartan tavoitteisiin ja toimenpidepolkuihin. Nykytilaa arvioidessa visio ammatillisesta koulutuksesta vuonna 2030 (ks. alla) toimii vertailupohjana.

Itsearviointilomakkeella tarkastellaan oman oppilaitoksen kestävyysnykytilaa suhteessa **kestävyystiekartan toimenpidepolussa** asetettuihin toimenpiteisiin. Jokaisen toimenpiteen toteutumista arvioidaan neljän tason asteikolla (*puuttuva, alkava, kehittyvä ja edistynyt*). Itsearviointilomake on tarkoitettu täyttämään siten, että se kuvaa mahdollisimman tarkasti oppilaitoksen kestävyystyön tasoa ja laajuutta. Siksi otanta henkilöstöstä ja muista toimijoista voi ensin itsenäisesti täyttää lomakkeen, jonka

jälkeen valittu ryhmä koostaa vastausten perusteella oppilaitoksen lopullisen itsearvion. Suosittelemme, että lomakkeen täyttöön varataan riittävästi aikaa.

Ammatillisen koulutuksen kestävyystiekartta on yhteiskehitetty vuosien 2022 ja 2023 aikana Opetushallituksen rahoittamassa VASKI-hankkeessa. Laajassa verkostoyhteistyössä on muodostettu muun muassa yhdessä tavoiteltava tulevaisuuskuva vuodelle 2030, tavoitteet tulevaisuuden saavuttamiseksi ja toimenpidepolku, jolla tavoitteet voidaan saavuttaa. Kestävyystiekartta toimii myös tämän itsearviointilomakkeen taustamateriaalina, jota voi hyödyntää arvion laadinnassa: [Kestävyystiekartta \(kartallaverkosto.fi\)](#).

Kartalla - På Kartan -hankkeessa koordinoidaan [ammattillisen koulutuksen kestävyysverkostoa \(kartallaverkosto.fi\)](#), jossa ylläpidetään ja jalkautetaan kestävyystiekarttaa ja sen eri työkaluja. Kestävyysverkoston oppilaitosjäsenet ovat sitoutuneet arvioimaan kestävyystiekartan toimenpiteiden edistymistä oppilaitoksessaan vuosittain tällä lomakkeella osana verkoston toimintaa. Opetushallitus rahoittaa Kartalla – På Kartan -hanketta.

Lisätietoja:

sini.raita-aho@sykli.fi

044 755 0511

AMMATILLINEN KOULUTUS 2030 - KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA YHDESSÄ

Kestävyystiekartta kuvaa ammatillista koulutusta matkalla kohti hiilineutraalia ja luonnon kantokyvyn rajoissa toimivaa yhteiskuntaa. Koulutuksen arvopohja, tehtävät ja rooli uudistuvat toteuttamaan siirtymää kohti kestävää elämäntapaa.

Vuonna 2030 ammatillinen koulutus rakentaa vihreää siirtymää ja ekososiaalista sivistystä edistävää työelämäosaamista. Elinikäinen, jatkuva ja kaikkialla tapahtuva oppiminen tukee tehtävän toteutusta. Koulutuksen arvopohjassa ovat vahvistuneet luonnon itseisarvon kunnioittaminen, kohtuuden tavoittelu ja ihmisyyden vaaliminen. Ammatillisen koulutuksen uudeksi rooliksi vahvistuu yhteiskunnan uudistaminen yhdessä työelämäkumppaneiden kanssa. Koulutus ja työelämä rakentavat yhteistä näkymää kestävästä tulevaisuudesta.

YRKESUTBILDNING 2030 – EN HÅLLBAR FRAMTID TILLSAMMANS

Färdplanen för hållbarhet beskriver yrkesutbildningen på vägen mot ett koldioxidneutralt samhälle som fungerar inom ramen för naturens bärkraft. Utbildningens värdegrund, uppgifter och roll förnyas för att förverkliga övergången till en hållbar livsstil.

År 2030 bygger yrkesutbildningen upp arbetslivskompetens som främjar den gröna omställningen och ekosocial bildning. Livslångt, kontinuerligt lärande som sker överallt stöder genomförandet av uppgiften. I utbildningens värdegrund har respekten för naturens egenvärde, strävan efter måttlighet och värnandet om mänskligheten stärkts. Yrkesutbildningens nya roll blir att förnya samhället tillsammans med arbetslivspartner. Utbildningen och arbetslivet skapar en gemensam vision för en hållbar framtid

Itsearviointissa käytettävien tasojen kuvaukset

Tässä esitetään itsearviointin yleiset tasokuvaukset, joiden avulla oman oppilaitoksen tasoa on helpompi arvioida.

Puuttuva: Oppilaitos ei ole ryhtynyt edistämään toimenpiteen saavuttamista.

Alkava: Toimenpiteen mukainen tapa toimia on tunnistettu hyväksi kehityssuunnaksi ja suunnittelu oppilaitoksen sisällä on käynnistynyt. Ensimmäiset askeleet on otettu.

Kehittyvä: Toimenpiteen kuvaus on tunnistettu kehityskulku, johon on sitouduttu strategisesti. Työstä viestitään sisäisesti ja ulkoisesti, sekä työtä suunnitellaan ja toteutetaan määrätietoisesti.

Edistynyt: Toimenpiteen toteutumiseen tähdätään määrätietoisesti. Toimenpide voidaan arvioida olevan edistyneellä tasolla, vaikka sen ylläpitäminen ymmärretäänkin jatkuvana prosessina. Toimenpiteen mukainen toiminta on sekä strategista että käytännössä tapahtuvaa, ja siitä viestitään sisäisesti ja ulkoisesti.

1. Taustatiedot *

Arvioitava oppilaitos / organisaatio *

Nimi (lomakkeen täyttäjän) *

Sähköposti *

Millä kokoonpanolla itsearvio on laadittu? (esim. kestävän tulevaisuuden ryhmä tai johtoryhmä) *

2. Täytämme itsearviointia ensimmäistä kertaa. *

☐ Kyllä

☐ Ei

3. Täytämme itsearviointia osana tiettyä hanketta, verkostoa tai projektia

☐ Ammatillisen koulutuksen kestävyysverkosto (Kartalla - Pää Kartan -hanke)

☐ STRAPETSI

☐ Vastuullisuusjohtamisen koulutusohjelma

☐ Muu, mikä

Johtaminen ja toimintakulttuuri

4. Ylläpidämme ja kehitämme rohkeasti osaamistamme ja ymmärrystämme kestävän tulevaisuuden rakentamisesta ja sen merkityksestä ammatillisessa koulutuksessa. *

☐ Puuttuva

☐ Alkava

☐ Kehittyvä

☐ Edistynyt

5. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

6. Mahdollistamme ja varmistamme koko henkilöstön ja opiskelijoiden osallisuuden kestävyystyössä. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

7. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

8. Olemme asettaneet organisaatiomme kestävyystyölle tavoitteet, ja työtä edistetään, seurataan, mitataan ja raportoidaan systemaattisesti. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

9. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

10. Sisällytämme kestävän kehityksen tavoitteet läpileikkaavasti henkilöstöjohtamiseen kuten rekrytointiin, perehdytykseen ja kehityskeskusteluihin. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

11. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

12. Viestimme oppilaitoksen kestävyystyöstä sisäisesti ja ulkoisesti. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

13. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

Pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt

14. Meillä on pedagogiset linjaukset, jossa määritellään kestävyysosaamisen kartuttaminen. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

15. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

16. Koulutusalamme tunnistavat oman alansa kestävyyshaasteet ja edistävät kestävyysratkaisuja pedagogisin, ohjauksellisin ja koulutuksellisin menetelmin. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

17. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

18. Meillä on selkeä kestävän kehityksen osaamispolku, jonka toteutumista seuraamme. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

19. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

20. Kehitämme aktiivisesti ratkaisuja pedagogiikkaan ja investoimme oppimisympäristöihin, joilla vastataan tulevaisuusosaamisen tarpeisiin. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

21. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

Henkilöstön osaaminen ja ammatti-identiteetti

22. Ennakoimme tulevaisuuden kestävyysosaamistarpeita. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

23. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

24. Painotamme osaamisen kehittämisessä yhteiskuntaa uudistavaa systeemistä ajattelua ja tulevaisuusorientaatiota¹. *

¹ Kestävyyskriisin ratkaisu vaatii nykyisten ajattelu- ja toimintatapojen kattavaa uudistamista. Yhteiskuntaa uudistava eli transformatiivinen oppiminen nostaa tämän uudistamistarpeen oppimisen ja opetuksen keskiöön. Systeeminen ajattelu ja tulevaisuusorientaatio ovat keskeisiä tekijöitä uudistavassa oppimisessä. Voit lukea lisää yhteiskuntaa uudistavasta koulutuksesta kestävyystiekartan ThingLink-oppimisympäristöstä [täältä \(thinglink.com\)](https://www.thinglink.com).

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

25. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

26. Varmistamme henkilöstön kestävyysosaamisen arvioinnin, osaamistasokohtaiset kehittämissuunnitelmat ja seurannan systemaattisesti. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

27. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

28. Resursoimme henkilöstön monipuolisen ja jatkuvan kestävyysosaamisen kehittämisen (esim. koulutukset, tutkinnot, työelämäjaksot, hankkeet ja muu kehittämistoiminta). *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

29. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

Kumppanuudet

30. Toimimme aktiivisesti verkostoissa alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. *

- ☐ Puuttuva
☐ Alkava
☐ Kehittyvä
☐ Edistynyt

31. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

32. Kehitämme yhdessä työelämän kanssa alamme kestäväää tulevaisuutta hyödyntämällä mm. työelämäjaksoja. *

- ☐ Puuttuva
☐ Alkava
☐ Kehittyvä
☐ Edistynyt

33. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

34. Osallistamme alueiden työ- ja elinkeinoelämää koulutussisältöjen kehittämiseen. *

- ☐ Puuttuva

- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

35. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

36. Vahvistamme systemaattisesti alojen ja koulutusasteiden välistä TKI-toimintaa. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

37. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

Hiilineutraalius

38. Laskemme hiilijalanjälkemme vuosittain ja raportoimme luvut yhteiselle alustalle. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava

- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

39. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

40. Määrittelemme hiilijalanjäljen pienentämisen mahdollistavat toimenpiteet ja niiden aikataulutuksen. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

41. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

42. Seuraamme toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta. *

- ☐ Puuttuva
- ☐ Alkava
- ☐ Kehittyvä
- ☐ Edistynyt

43. Perustelu: Vapaavalintainen ja -muotoinen perustelu tason valinnalle.

44. Tutkimuslupa *

Itsearviointin vastauksia hyödynnetään Kartalla - Pää Kartan -hankkeessa Ammatillisen koulutuksen kestävyystiekarttatyön seurannassa sekä kestävyystyön tuen suunnittelussa. Koostettuja tuloksia raportoidaan ja viestitään verkostolle, rahoittajalle ja eri sidosryhmille. Lisäksi koosteita voidaan hyödyntää aiheesta tehdyssä tutkimuksessa.

- ☐ Hyväksyn vastausteni käyttämisen anonymisoituina tutkimuksessa
- ☐ En halua, että vastauksiani käytetään anonymisoituina tutkimuksessa

45. Tietosuoja *

Osallistujien vastauksia hyödynnetään Kartalla - Pää Kartan -hankkeessa ja kestävyysverkoston toiminnassa. Osallistujien yhteystiedot säilytetään tietosuoja-asetuksen mukaisesti ja poistetaan tarpeen päätyttyä tai niin erikseen pyydettyä.

- ☐ Hyväksyn yhteystietojeni käyttämisen